

Beste fractievoorzitters, leden van het presidium,

Circa anderhalf jaar werken we nu met de afspraken voor de Consulterende Bijeenkomst. Destijds hebben we afgesproken dat we die na een jaar zouden evalueren. Daartoe heb ik eerder dit jaar de **volgende vragen** bij jullie onder de aandacht gebracht. Dank aan hen die hierop inhoudelijk gereageerd hebben. Ik heb de reacties per letter gerubriceerd, in die zin dat elke letter (A, B, C, D, E) staat voor één en hetzelfde presidium lid.

We hebben afgesproken dat Consultatie tot doel heeft elkaar (raad versus college en vice versa) te bevragen om zo meer duidelijkheid te verkrijgen over denkrichtingen zonder het innemen van definitieve standpunten.

a. Kunnen we in zijn algemeenheid concluderen dat we dit hiermee bereikt hebben tot nu toe?

- A. Ik heb niet het idee dat we echt hebben bijgedragen aan denkrichtingen. Vaak wordt dit al een beetje gestuurd door de organisator; presenteren met onderlaag soms. Ik denk dat we ons beter moeten voorbereiden op een consulterende bijeenkomst.
- B. Nee, moeten constateren dat vanuit het college vaak wordt getracht toch een ‘thermometer bij de raad in te steken’. Helaas moeten we constateren dat er getracht wordt te bevoelen waar de raad staat en gepoogd wordt de wenselijke richting van het college te betreden. De informatie is te mager om te kunnen spreken van het verkrijgen van duidelijkheid. Lokaal Noordenveld ervaart forse achterstand in kennis, die niet wordt ingelost met een consulterende sessie.
- C. Wat mij betreft wel, hoewel er per sessie veel verschil zat in de opbrengsten. Voor mij sprong de sessie waarin de Woonvisie is besproken eruit, in positieve zin.
- D. Meer in algemene zin: zoals eerder benoemd vind ik dat een gekozen volksvertegenwoordiger in een raadsbijeenkomst zijn/haar zegje moet kunnen doen. Daar sta ik nog steeds achter en dat vind ik een principieel iets. Ik begrijp het vanuit organisatorische redenen overigens wel. Volgens de vastgestelde afspraken is het doel: “Consultatie heeft tot doel elkaar (raad versus college en vice versa) te bevragen om zo meer duidelijkheid te verkrijgen over denkrichtingen zonder het innemen van definitieve standpunten.”

Via ChatGPT wordt het volgende doel aangegeven:

Een consulterende vergadering in de politiek heeft als doel om advies en input te verzamelen voordat er een definitief besluit wordt genomen. Dit type vergadering wordt vaak gebruikt om:

1. Mening en expertise te verzamelen – Politici, belanghebbenden of experts kunnen hun standpunten en inzichten delen.
2. Draagvlak te creëren – Door verschillende partijen te betrekken, kan er meer steun ontstaan voor een uiteindelijk besluit.

3. Beleidsopties te verkennen – Alternatieven worden besproken en gewogen voordat er een keuze wordt gemaakt.
4. Transparantie en democratie te bevorderen – Door open discussie wordt het besluitvormingsproces inzichtelijker en inclusiever.

Een consulterende vergadering leidt meestal niet direct tot een besluit, maar dient als voorbereiding voor verdere besluitvorming in bijvoorbeeld een parlement of gemeenteraad.

Conclusie en advies:

Consulterende vergaderingen zijn vaak onduidelijk en chaotisch. Onduidelijk omdat de procesbegeleider niet helder stuurt en dat ligt niet direct aan de begeleider, maar aan gebrek aan helderheid. Helderheid kan verkregen worden door het doel van een consulterende vergadering te vertalen in procesuitgangspunten of doelen, zoals ChatGPT aangeeft. Als je een meer open gemeente wilt zijn zal vooral het accent moeten komen te liggen op het uitwisselen van invalshoeken, perspectieven gericht op het oplossen van een probleem zonder politieke lading. Hiermee krijg je meer diepgang en kwaliteit in het uiteindelijke besluit.

Kortom: het proces zodanig inrichten dat er een houding ontstaat van gezamenlijke probleemverkenning in plaats van alleen stellingen/meningen naar voren brengen. Er bestaan (design thinking) technieken die hierbij helpend zijn. Het doel is dan meer gericht op verdieping en analyse van het probleem dan op oplossingen. Vanuit deze verkenning kan elke fractie voor zichzelf de denkrichting bepalen. Laat een aantal raadsleden + college zich hier eens over buigen.

- E. We vinden dat de consulterende sessie voor de onderwerpen waar ze voor zijn gehouden, erg zinvol waren. Hiermee kunnen we het college richting meegeven en worden we als raad vroegtijdig betrokken bij impactvolle besluiten.

Verder hebben wij de suggestie om te kijken wat er mogelijk is qua het mensen laten inspreken, belanghebbenden een presentatie te kunnen laten houden o.i.d. Op deze wijze kun je ook de samenleving vroegtijdig betrekken bij de besluitvorming over hun plan of een plan welke grote impact heeft op hun leefomgeving.

- b. Hoe bevallen de spelregels die we januari 2024 vooreerst definitief hebben gemaakt als presidium? (Zie hieronder)**
(Graag, indien nodig/van toepassing, je opmerking erbij zetten. Wanneer je niets bij een punt vermeldt, ga ik ervan uit dat je de afspraak vindt voldoen.)
- D. Het is van belang dat ze daadwerkelijk opgevolgd worden.

1. Er nemen twee woordvoerders per fractie actief aan de bijeenkomst deel. Geen steunfractieleden omdat het een wat officiëler karakter heeft dan andere bijeenkomsten (o.m. openbaar en uitzending en het consulterende karakter).

- B. Motief om geen steunfractieleden aan te laten schuiven is verwaarloosbaar. Lokaal Noordenveld pleit opnieuw ervoor dat juist wel mogelijk te maken vanwege inzichten en expertise op het onderwerp.

Zoals eerder benoemd vind ik dat een gekozen volksvertegenwoordiger in een raadsbijeenkomst zijn/haar zegje moet kunnen doen. Daar sta ik nog steeds achter en dat vind ik meen principieel iets. Ik begrijp het vanuit organisatorische redenen overigens wel.

2. Zij die niet actief deelnemen, nemen voor de duidelijkheid plaats op de publieke tribune.

- B. Deze regel kan worden ingezet op het moment dat alle raadsleden of actieve plaatsvervangers/ steunleden aanwezig zijn en er geen ruimte meer is in de kring. In praktijk blijkt vaak dat niet iedere stoel bezet is en om dan leden op de publieke tribune te laten zitten creëert afstand.

3. Van tevoren moet helder zijn waarover wordt gesproken tijdens de bijeenkomst. Dat komt tot uiting middels ingebrachte discussie- of vraagpunten vanuit het College of vanuit de Raad. Het gaat dan om kernachtige zaken welke van majeure betekenis zijn voor het aan de orde zijnde onderwerp.

- B. Dit is precies ook het punt wat daar uit volgt beschreven onder A.
Voorkeur toevoegen: Collegeleden en/ of raadsleden brengen tijdig alle documenten in die van belang zijn betreffende het onderwerp. Zij kunnen daar eventueel een toelichting bij bijschrijven. Deelnemers bepalen zelf wat ze een kernpunt vinden om te behandelen.

- C. Helemaal mee eens.

- E. Wel vinden we dat onder nummer 3 en 4 van de spelregels nog wel is wat is misgegaan, en dan met name in het duidelijk hebben waarover gesproken gaat worden en het goed kunnen voorbereiden. Een aantal keer zijn de vragen pas laat ontvangen door de fracties of pas gedeeld op het moment van de sessie zelf. Hierdoor wordt de input en onderbouwing die geleverd wordt tijdens de consulterende sessie naar onze mening kwalitatief minder. Ook brengt het de nodige irritaties met zich mee, omdat men zich tijdig wil kunnen voorbereiden.

4. Consultatie vindt over en weer plaats, tussen Raad en College. De gespreksleider geeft daartoe aan beide zijden de gelegenheid elkaar te bevragen om zo de besprekpunten helderder te krijgen voor iedereen. Kernvragen worden bij voorkeur voorafgaand gedeeld, wat verrassingen tijdens de bijeenkomst voorkomt. Dit alles komt de toekomstige behandeling tijdens de oordeelsvorming en besluitvorming ten goede.

- B. Wat mogelijk hier aan bij draagt is alle interne stukken met de raad te delen zodat men goed voorbereid bij de sessie kan aansluiten. **)

- C. Eens

- E. Wel vinden we dat onder nummer 3 en 4 van de spelregels nog wel is wat is misgegaan, en dan met name in het duidelijk hebben waarover gesproken gaat worden en het goed kunnen voorbereiden. Een aantal keer zijn de vragen pas laat ontvangen door de fracties of pas gedeeld op het moment van de sessie zelf. Hierdoor wordt de input en onderbouwing die geleverd wordt tijdens de consulterende sessie naar onze mening kwalitatief minder. Ook brengt het de nodige irritaties met zich mee, omdat men zich tijdig wil kunnen voorbereiden.
5. Fracties en het College bereiden zich zo goed mogelijk voor, waardoor tijdens de consultatie veel op tafel kan komen met betrekking tot het onderwerp. Mocht er toch een belangrijke zaak zijn die bijvoorbeeld om nadere duidelijkheid of bilateraal overleg vraagt middels “wandelgangen overleg” o.i.d., dan kan er even gepauzeerd worden. Dit moet wel bij uitzondering gebeuren. Er hoeft immers geen besluit te worden genomen.
- A. Voorbereiding niet of nauwelijks aan de orde, volgens mij met name door weinig informatieverstrekking vooraf.
- B. **) zie antwoord bij 4, alleen dan is goed voorbereiden mogelijk. Overleg voeren moet in de openbaarheid. Een informatiedebat moet ook duidelijk te volgen zijn voor inwoners.
6. Niet elk raadsvoorstel is geschikt voor een consulterende bijeenkomst. Het moet gaan om belangwekkende zaken waar een zekere impact vanuit gaat en waarbij er sprake is van een ruimere betrokkenheid van onder meer inwoners of een buurt. Dit is uiteindelijk ter afweging in/aan het College of de Agendacommissie, afhankelijk van wie de initiator is.
- B. Graag zien we toegevoegd dat individuele raadsleden de Agendacommissie kunnen verzoeken om een consulterende bijeenkomst betreffende een bepaald onderwerp te organiseren.
- C. Helemaal mee eens.
7. De consulterende bijeenkomsten zijn in principe altijd openbaar (met uitzending), tenzij de initiator (college of raad) dat ongewenst vindt. Dit laatste wordt wel eerst besproken en vastgesteld in de Agendacommissie.
- B. Toevoegen: Raad en/ of college dienen het verzoek om een consulterende bijeenkomst besloten te laten plaatsvinden te voorzien van een deugdelijk en heldere motivering. Het bespreken van dergelijk punt zal met de komst van de nieuwe agendacommissie moeten plaatsvinden in het presidium.
8. Actieve deelname gaat alleen fysiek. Dit komt de duidelijkheid bij de gewenste openbaarheid ten goede. Bij een goede consultatie is het elkaar aan kunnen kijken een belangrijk gegeven. (Daarbij komt dat een uitzending die gepaard gaat met deelname vanuit de vergaderzaal en vanaf andere plaatsen het beeld en overzicht voor het publiek verwarrend maakt.) Passieve deelname kan natuurlijk wel digitaal.
- C. Belangrijke voorwaarde

Naschrift griffier, 14-05-2025.

Wat mij betreft bespreken we dit tijdens het komende presidium. Echter, het zal vermoedelijk niet eenvoudig zijn om met de diverse, nogal uiteenlopende reacties tot een zodanige aanpassing van de huidige afspraken te komen, dat deze recht doet aan alle inbreng en op voldoende consensus kan rekenen.